

edno se še dosti lepo kaže v vinogradih in na polji; sadja je pa malo kje. Kar pa zadeva v našem okraju delovanje in skrb za omiko našega naroda slovenskega, smo nekoliko časa sem že na tihem, alj ne spimo, ampak čitamo še zmeraj radi „Slov. Gospodarja“ in tudi druge slov. podučne liste in knjige v bralnem društvu, katero s svojimi pičlo nabranimi denarji vedno knjižnico množi, marsiktera knjižica se mu pa od rodoljubov daruje, ter šteje bralno društvo že nad sto odtisov raznih knjig. —

Imamo tudi tukaj zastop „prve občne zavarovalne banke Slovenje“; matično poverjenstvo itd.

Iz mariborske okolice. (Natančno pojasnilo Seidlnovih zaslug v št. 25. Sl. Gosp.) G. Seidl se je na sv. Alojzija den nad 25. štev. „Sl. G.“ grozno jezil in hudoval pred odborniki rospaske srenje, kateri so bili zavoljo drugih važnih reči zbrani v kamški pisarnici. Pravil je: vsak list „Gospodarja“ me razdeluje da je groza, vendar nisem ničesar na to rekel, a zdaj ko mi krivico očita imam dovolj; tožil bom H. in „Sl. Gospodarja“. Očitale se mu je namreč, da mu jih 20 gld., ktere mi je iz žepa smuknil, ni v siromaški zavod vložil; a s tem je hotel odbornikom iz Rosbaha le pesek v očesa metati in jih s svojim izgovorom slepiti. Po njegovem govoru alj boljše suboparnem izgovoru je baje neki siroti dal. Ali ta ne sliši k siromakom (ako se ne motimo se je za ovo osebo v Mariboru pobiralo, in le tiste dnarje ji je izročil, ker je njeni mož v Mariboru življenje po nesreči zgubil. Sloveta tudi ni dobro.) Da mene gospod Seidl ni po pravici, ampak iz gol jeze kaznoval, sledi iz tega, ker nisem hotel za njega glasovati pri volitvi za deželni zbor, ko sem bil izvoljen od posestnikov kamške srenje za volilnega moža mesto kramarja Nusterer-ja.

Ko sem bil izvoljen mi reče Seidl drugi den k njemu priti. Menda me je hotel za svojo stranko pregovoriti. Ker njegovi možaki mene niso volili, nisem bil tako nespameten, tudi ne dolžen za njega glasovati. Po volitvi pa Seidl in Nusterer nista znala grozne jeze drugače ohladiti, kot mene kaznovati zavoljo stavljenja hrama. Prvo dovoljenje pred volitvijo sta čisto vtajila in mi 20 gld. kazni naložila. Tirjal sem obsojivnega lista, pa ni mi ga hotel dati. Vprašam Seidlna: kamo pa pridejo dnarji? „In das Armeninstitut“ v sirotinski zavod. No, si mislim, ker se pri stavbi nijedna nesreča ni zgodila, naj še imajo ubogi 20 gld. pa spričevalo hočem imeti, kojega mi ni hotel izročiti. V 14. dnevih mi pošle pismo, da se mi ni treba ž njega norceev delati, sicer me bo pustil rubiti. Črez 8 dni pridem zopet k njemu, in položim dnarje na mizo tirjajé spričalo, katero mi je z veliko jezo dal.

V nekterih dnevih pride srenjski svetovalec in berič H. v eni osebi in mi pove: „Kuga“, ko bi bil Seidlna volil, bi bilo vse dobro. Iz tega vidi lehko vsak kako umno in pametno (!) Seidl

rayna. Ker ste se g. Seidl pri odborovi seji toliko jezili in hudovali zavoljo mene, kar pa v srenjske seje celó ne sliši; sem vam še enkrat na tenko popisal, ako ste že pozabili.

Hlebič, zidar.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Najimenitniša novica je ta, da pojdejo svitli cesar že prihodnji mesec k velikanskim vojaškim vajam na Českem. Tako bodo črez več let česki narod zopet obiskali. Liberalcem, ustavakom to potovanje ni prav po volji. Imajo pač slabo vest, kajti mogoče je, da pri tej priliki česki narod zopet prodere do očetovskega sreca svojega vladarja. Mogoče je, da začnejo Čehi dobivljati sad svoje stanovitosti in doslednosti pri volitvah. Utegne se začeti nova sprava ki bi se končala s priznanjem samostalnosti česke krone in slovesnim kronanjem Franca Jožefa I. v českega kralja s staroslavno krono sv. Vavla v zlati Pragi.

To bi pa utegnolo pouzročiti, da se ustavaškim nameram konec stori in napoti občno porazumljenje vladarja s posameznimi deželami in narodi. Bog daj! Vsaj smo tega potrebni, kakor riba vode.

Srbski cerkveni zbor v Karlovcu je bil za patrijarha izvolil liberalca škofa: Arsenija Stojkoviča. Manjka še potrditve cesarjeve.

Nadvojvoda Albreht bil je te dni v središču velike Rusije v „svetaji Moskvi“ kakor Rus pravi. Povsod so ga sprejeli sijajno in z velikim spoštovanjem.

Vnanje države. Že poslednjič smo povedali, kako je čebelar Kullman, 20letni mladenč iz Salcedelna blizu Magdeburga, ustrelil na Bismarka v toplicah kissenskih. Vsled tega drznega hudo delstva so liberalni listi zopet skazali se kot zelo obnoredi lažnjivci in nesramni obrekovalci. Upijali so: „tega so mešniki krivi, Katoličani hočejo luterana Bismarka ubiti, ker je nove cerkvene postave nasnoval“. Ali do zdaj so jim vsi dokazi spodleteli. Kullman je zanemarjen človek, sin pijanih in obnoredih starišev. Že več let ne zahaja niti v cerkvo niti k spovedi. Z duhovniki ima le tedaj opravila, kedar berači. V naglici so nekoga tirolskega mešnika, Hauthalerja po imenu, ugrabili, češ, da je Kullmana naščuval. Ali zdaj so ga že izpustili. Hauthaler je po Nemškem potoval in le prilično v Kissingen prišel, da bi glasovitega Bismarka videl. Zato pa nekateri že mislijo, da je Bismark sam ali kdo njegovih liberalnih pomagačev vso komedijo nasnoval, da bi ljudi še bolj razdražil zoper Katoličane, ter uzrok dal še bolj ostremu preganjanju. Popolnem neverjetno to ni, če pomislimo strahoviti srd sedanjih frajmaurarskih antikristov!

Francoska državna skupščina je tako razdjana, da zamore ministre odstavljati, toda no-

benega ne more za več časa ohraniti in podpirati. Brž ko ne se bode morala razpustiti. Kakoršna bo nova skupščina, tega še ne more nihče uganiti. Bog varuj Francijo!

Na Španjskem zdaj Karlisti jako napredujejo. Dobili so črez morje novih in dobrih kanonov in streljiva. Ob enem so vzeli močno in veliko mesto: Cuenco, ki je že precej blizu glavnega mesta: Madrida. To je republikance silno iznemirilo. Zato pa so začeli strahovito postopati. Vso Španjsko so djali v obsedni stav t. j. vojaška gospodska edina velja. Kdor s Karlisti potegne, temu se vzeme vse premoženje, ki se ima delivati med zapuščence usmrtenih republikanskih oficirjev in vojakov. Ob enem hočejo 120.000 mož orožati in Karliste popolnem uničiti. Bo pa težko kaj iz tega. Liberalizem na Španjskem peša. Imajo že zadosti!

V Severni Ameriki je veliko mesto Chicago drugič skoro do tal pogorelo. Škoda je velika.

Za poduk in kratek čas.

Naša mladina.

(Konec.)

Jabelko ne pađe daleč od
debla. „Nar. pr.“

Navadno pravimo: naš vek je vsega tega kriv, časi so taki! Tako sploh govoré ljudje, ki stvari bolj na tanko ne poznajo ali je nočejo preiskovati. — Nobena doba v zgodovini ni sama za se, vsaka se razvija iz poprejšne: slabo zrno, katero se je predstoletja vsejalo, sedaj v klasje gre. — Pojdimo tedaj za stoletja nazaj in pogledimo v kratkem njih zgodovino in tam bomo marsikaj najdlji, kar nam sedajnost malo bolj pojasnuje.

Prvi uzrok brezverske odgoje se mora iskati veliko pred nami v 15. in 16. stoletji, ker takrat se je začela ločevati voda od vere tako, da je sedaj pregovor postal: veruje le tisti, kdor nič ne ve; vera je tedaj le za neučene, neomikane ljudi, olikanim (?) pa je ni treba! Velikanske premembe so se takrat godile: pot v Indijo in v novi svet je bil najden. Ljudje, ki so se v srednjem veku navduševali za vero, hoteli so obogateti, zelo obogateti; v kratkem času so bili njih misli in prizadevanja le v to obrnjene, po kakošni poti bi se to ložej speljalo. Obert in trgovstvo se je sicer močno povzdignil, a svet je zabredel v materialzem; tačas nastavše krivovere so zametovale cerkveno veljavo in z zanikovanjem veljave rimske Cerkve so bila na stežaj široko odprta vrata vsem verskim ločinam, ki so ta čas iz tal rastle, kakor gobe po jesenskem dežu, nejeverstvo in bogotajstvo, ali kakor ga nekteri imenujejo umoverstvo (racionalizem) je bil le dosledica Lutrovih in Kalvinovih nauk. Ta nesveti duh dvomljivosti

(skepticizma) se je zanesel tudi med Katoličane v katoliške države; iz Angleškega je prišla gola nejevera na Francosko, samopašnost in gizdavost francoskega dvora je kužila Francosko; francoske šege in navade, tedaj tudi slabo izrejo mladine so pa drugi narodi, Nemci in Slovani radi posnemali. Gospôda je svojo deco francoski izrejevala, razuzdano življenje višjih krogov se je tudi posnemalo v nižjih, iz mestnih palač je prišla v kmečke kočure, gospôsko in neversko je bilo nekaterim vse eno.

Kako ostro so bičali pošteni Nemci opičarijo svojih rojakov, ki so zametavali svoj jezik, svoje šege in navade in se sramovali biti Nemci; z zgovorno besedo so dokazovali zleg, ki se širi med ljudstvo, ko se v izrejo otrok vdinjajo tujci in tujke, ki ne znajo drugega kakor svoje hvaliti, pa zaničevati stare domače lepe navade. — S staro nošo, tako se namreč trdili, so otroci odložili tudi stare pobožne navade, — vse tako, kakor pri nas toži stari Kranjec v znani pesmi. — Nemci so se menda naveličali francoskih šeg in navad, vzlasti v Napoleonovih časih, in sedaj svoj jezik, svoje navade gotovo visoko cenijo, dasiravno še francoska noša po svetu gospodari. — Še bolj pa kakor Nemec soseda Vlah, posnema pa Slovenec svojega gospoda, Nemca. Kar je nemško to je njemu tudi gosposko; omika se začne z nemškim jezikom: kdor tega ne ume, je neveden. Dolgo podložništvo in vse politične razmere so to misel vteple v naš narodič. „Čemu so neki šole, ako se otroci tolikanj potrebnega nemškega jezika ne bodo učili“, tako modrujejo vse učene (?) glave, in iz tega modrovanja pa sklepajo politikarji potrebo ponemčevanja ljudskih in srednjih šol.

Nejeverstvo se je globoko vkoreninilo med narod miselcev, kakor se Nemci ponosno imenujejo; ta duh pa tišči iz Nemčije na vse kraje, koder se čuje nemški glas, koder Nemci prebivajo. Pred tičoč leti se je širila kršanska vera med Slovence in v njenem imenu so zahtevali Nemci nadvlado po slovenskih deželah, sedaj pa ravno v tem smislu širijo brezverki liberalizem med Slovence, njih enako misleči slovenski tovariši so jim pa preponižne sluge, mahajo kakor da bi se skušali z njimi po starih kršanskih šegah in navadah med slovenskim narodom, in ljudstvu jemljejo to, kar ga edino še ohranjuje in obvaruje. Njih največa skrbljivost je ta, da bi slovenski narod olikali s tem, kar so že drugi narodi zdavno kakor nepraktično in nerabljivo za ljudsko odgojo zavrgli. To pa vse v imenu „svobode“ in „napredka“, se ve da iz rodoljuba (!), češ, da slovenski narod ne bo pred častén, dokler se verskih predsodkov (?) in sredovečne teme ne otrese! — Ko pa govorimo o neveri po Nemčiji, nikakor ne mislimo, da bi bili Nemci v svoji deželi ali tudi med nami naseljeni Nemci sami neverci, ker Iso nam ravno sedaj nemški Katoliki v izgled vernosti in vdanosti; govorimo le o načelu, katero je sedaj